

ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
ในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

นางสาวนงเยาว์ เติญวรัตน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารพัดศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-567-273-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015040 I16191391

Youth's Opinion Concerning Activities Enhancing
National Identity in Educational Institutions
in Changwat Ubon Ratchathani

Miss Nongyaow Satielawatana

ศูนย์วิทยพัชกร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Foundations of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-567-273-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของ เยาวชนเกี่ยวกับกิจกรรมการ เสริมสร้าง เอกลักษณ์ของชาติ
ในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

โดย นางสาวนงเยาว์ เสถียรวัฒน์

ภาควิชา สวัสดิศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุวิทย์ ยอดมณี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

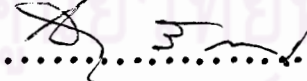
.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรนัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รศ.นงา ทุงคสวัสดิ์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล)

.... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สุวิทย์ ยอดมณี)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา วัชรพลเมือง)

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความคิดเห็นของ เยาวชนเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
 ในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้ศึกษา   นางสาวนงเยาว์ เสถียรวัฒน์

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจจุฑ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   ดร.สุวิทย์ ยอกมณี

ภาควิชา   สार्वทศศึกษา

ปีการศึกษา   2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเพื่อให้เยาวชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม ปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา โดยมีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (open ended) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ตัวอย่างประชากร 392 คน ได้รับคำคมจากแบบสอบถามเป็นฉบับที่สมบูรณ์ 362 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.35 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
ในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

เยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษาจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันชาติอยู่ในระดับ
มาก 3 อันดับแรก คือ การนำนักเรียนเข้าร่วมประเพณีแห่เทียนพรรษา การฝึกอบรมนักเรียน/นักศึกษา
เกี่ยวกับการป้องกันชาติ เช่น การฝึกในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือ รักษาดินแดน
การส่งเสริมให้เยาวชนไปปฏิบัติหน้าที่ของพลเมืองดี เช่น การสัณนิษฐานและชมเชยนักเรียน/นักศึกษา
ที่มีความประพฤติดี กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันศาสนา 3 อันดับแรกที่เยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า
สถานศึกษาจัดอยู่ในระดับ มาก คือ การนำนักเรียน/นักศึกษามีปฏิบัติการสวดมนต์ การฝึกนั่งสมาธิและ
การสวดมนต์ไหว้พระประจำสัปดาห์ ส่วนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ 3 อันดับแรก ได้แก่
การจัดพิธีถวายพระพรเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และการนำนักเรียน/นักศึกษาเข้าร่วมพัฒนาตนเองและท้องถิ่น
เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในวันสำคัญต่างๆ

2. ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์
ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

เยาวชนส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติทั้งสิ้น โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในกิจกรรมที่จัดเพียง 1 ครั้งในรอบปี จะมีเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละร้อย หรือ ร้อย
ละร้อย ส่วนกิจกรรมที่จัดหลายครั้งในรอบปี เยาวชนให้ความเห็นว่าเคยเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ใน
ระดับปานกลางและระดับน้อย

3. ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมการ
เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

เยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ปัญหาหรืออุปสรรคที่อยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาการจัด
กิจกรรมบางอย่างซึ่งงบประมาณมากแต่ไม่คุ้มค่า กิจกรรมบางอย่างไม่เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าร่วม
ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมนั้น และขาดการประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงกิจกรรม
ครั้งต่อไป

Title: Youth's Opinion Concerning Activities Enhancing National Identity in Educational Institutions in Changwat Ubon Ratchathani

Researcher: Miss Nongyaow Satienlawatana

Advisor: Assistant Professor Kannika Saichakun, Ph.D.

Co-advisor: Suvit Yodmani, Ph.D.

Department: Foundations of Education

Academic Year: 1986

Abstract

Objectives of the Research

This research study intends:-

- (i) to examine the opinions of youth on the organization of activities contributing to the promotion of national identity in the educational institutions in Ubon Ratchathani province;
- (ii) to find out the extent or degree of participation on the part of students in those kinds of activities; and finally
- (iii) to investigate possible problems or obstacles encountered by students in participating in the above-mentioned activities.

Research Methodology

The research tool used in the study is the rating scale and open-ended questionnaires by which the youth could express their opinions on the organization of and their participation in activities to enhance the national identity in the educational institutions, as well as relate their problems or obstacles faced in such participation. A population group of 392 persons was studied by the method of simple random sampling, of which 362 questionnaires or 92.35 percent were considered to be completely filled out. Data analysis was conducted by percentage, mean value, and standard deviation methods.

Research Findings

i.) As regards the youth's observations on the organization of activities which help promote the national identity in educational institutions in Ubon Ratchathani province, most stated that the first three activities which were frequently organized by the schools colleges in relation to the National Institutions were: firstly, the activity of leading the students to participate in candle procession ceremony in the rainy season; secondly, the activity of training the students for national defence purposes, e.g. in boy and girl scouts, young Red Cross or territorial defence services, and the like, and finally, the activity of encouraging the students to perform their civic duties, e.g. rewarding or admiring those well-behaved students, and the like.

Three leading activities involved with the Religious Institution which the youth reported as most frequently held by educational institutions were the weekly practice of praying, meditating, and worshipping of weekly buddha images.

Finally, the three foremost activities associated with the Monarchical Institution were the organizing of royal blessing ceremonies on the occasion of Their Majesties' birthdays and the encouragement of students to participate in self and local development, to be dedicated as merits to the monarch on such significant occasions.

ii.) On the matter of the youth's participation in activities for the enhancement of national identity in educational institutions in Ubon Ratchathani province, most reported in the positive. It can be said that the extent of participation was nearly or sometimes 100 percent for activities which were held once a year. For activities which were organized several times a year, the degree of the participation was at the mediocre or lower level.

iii.) On the problems or obstacles encountered by students in taking part in such organized activities, the youth were mostly agreed that the problems chiefly faced were the imbalance between the budget spent and the benefits derived. Moreover, participation in some of the activities were permitted to only a number of students, and not to all. The administrators of the educational institutions themselves, sometimes, did not put much emphasis on such activities. Finally, the problem of the lack of evaluation of organized activities resulting in inadequate information or feedback to be used for modification or improvement of organizing the same or similar youth activities in the future.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล และ ดร.สุวิทย์ ยอดมณี ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากคุณครูผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน คือ ศาสตราจารย์คุณดวงเดือน พิศาลบุตร รองศาสตราจารย์สุณีย์ สินธุเกระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา กุงค สวัสดิ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.พิณิตา อุทัยสุข ที่ได้กรุณาตรวจสอบแบบสอบถาม แก้ไขและให้คำแนะนำอัน เป็นประโยชน์ยิ่งของงานวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกจากผู้บริหาร สถานศึกษา และได้รับความร่วมมือจากเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณคุณอาจารย์และขอขอบคุณเยาวชนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และร่วมมือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปทั่วทุกที่ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจำนวนหนึ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้กำลังใจ ให้ความเอื้ออาทร และความห่วงใย ในการเรียนเสมอมา ขอขอบคุณ พี่ น้อง และเพื่อนทุกคนที่เป็นกำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
นางเยาว์ เสถียรวัฒน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
รายการตารางประกอบ.....	ม
บทที่ 1	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกลักษณ์ของชาติ.....	12
ความหมายของเอกลักษณ์ของชาติ.....	12
เป้าหมายของการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ.....	17
แนวทางทั่วไปในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ.....	17
นโยบายในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ.....	18
สถานีนชาติ.....	20
สถานีนศาสนา.....	39
สถานีนพระมหากษัตริย์.....	60
กิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา.....	76
ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักรเรียน.....	77
วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักรเรียน.....	80
ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมนักรเรียน.....	83
ประเภทของกิจกรรมนักรเรียน.....	86

หลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมนักเรียน.....	90
การประเมินผลกิจกรรมนักเรียน.....	94
กิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ.....	96
การจัดกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างสถาบันชาติ.....	99
การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสถาบันศาสนา.....	101
การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสถาบันพระมหากษัตริย์.....	103
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	105
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	111
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	111
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	113
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	115
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	120
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	140
สรุปผลการวิจัย.....	141
อภิปรายผล.....	146
ข้อเสนอแนะ.....	167
บรรณานุกรม.....	171
ภาคผนวก.....	185
ประวัติผู้วิจัย.....	203

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 สถานภาพของเยาวชนในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี.....	121
2 ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ.....	123
3 ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันศาสนา.....	126
4 ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์....	128
5 ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้าง เอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี สำหรับกิจกรรมที่มี 1 ครั้งในรอบปี.....	132
6 ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้าง เอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี สำหรับกิจกรรมที่มี หลายครั้งในรอบปี.....	135
7 ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรม การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี.....	137